

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор ННІ)

_____Анатолій ДІБРОВА

“13” 06.2025 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри банківської справи
та страхування

протокол №10 від “28”05. 2025 р.

Завідувач кафедри

_____Вікторія КОСТЮК

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП _____

Юлія НЕГОДА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ГРОШІ І КРЕДИТ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Факультет (ННІ) економічний

Розробники: Аврамчук Л.А., доц, к.п.н., Мельник С.С., ст.викл., к.е.н.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни ГРОШІ І КРЕДИТ

Підвищення ролі грошей і кредиту обумовлено розвитком ринкової економіки. З урахуванням закономірностей функціонування грошей і грошового ринку, банків, банківської системи формується економічна політика держави взагалі і грошово-кредитна політика центрального банку зокрема. Ефективна робота фінансиста неможлива без ґрунтовних знань закономірностей і перспектив розвитку грошово-кредитної сфери.

Курс «Гроші і кредит» відноситься до обов'язкових дисциплін і побудований на основі синтезу наукових надбань світової теоретичної думки з узагальненнями новітньої господарської практики різних країн, а також процесів, що характеризують становлення грошових, валютних і кредитних відносин в економіці України. Отримані знання щодо економічних відносин, пов'язаних з оборотом грошей, в тому числі і як засобу обігу та кредитних відносин в сучасній економіці студенти зможуть застосовувати у своїй подальшій фаховій діяльності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	Фінанси і кредит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	240	
Кількість кредитів ECTS	8	
Кількість змістових модулів	5	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	30	
Форма контролю	екзамен / залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	3,4	3,4
Лекційні заняття	75 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	75 год.	6 год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	90 год.	228 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	5 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета- надання здобувачам вищої освіти теоретичних та практичних знань для управління роботою в організації грошового обороту (руху грошей), сформувати у здобувачів вищої освіти теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних інструментів у системі регулювання економіки України; вивчення економічних відносин, пов'язаних з оборотом грошей та кредиту в сучасній економіці.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані

завдання та проблеми у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Економічний зміст грошей та кредиту													
Тема 1. Сутність та функції грошей		15	7	4			4	13	1				12
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки		20	9	6			5	16		1			15
Тема 3. Грошовий ринок		20	9	6			5	17	1	1			15
Разом за змістовим модулем 1		55	25	16			14	46	2	2			42
Змістовий модуль 2. Теорія і практика грошового обігу і кредиту													
Тема 4. Грошові системи		20	8	6			6	21	1				20
Тема 5. Інфляція та грошові реформи		15	6	4			5	20					20
Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм		15	6	4			5	21		1			20
Разом за змістовим модулем 2		50	20	14			16	62	1	1			60
Змістовий модуль 3. Фінансові посередники													
Тема 7. Фінансові посередники		25	6	9			10	23	1				22

грошового ринку												
Тема 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання		20	4	6			10	21		1		20
Разом за змістовим модулем 3		45	10	15			20	44	1	1		42
Модуль 4. Теорія і практика кредитування												
Тема 9. Кредит у ринковій економіці		25	6	10			9	23	1			22
Тема 10. Етапи банківського кредитування		20	4	6			10	21		1		20
Разом за змістовим модулем 4		45	10	16			19	44	1	1		42
Модуль 5. Гроші і світова економіка												
Тема 11. Валютний ринок та валютні системи		20	4	6			10	23	1			22
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною		25	6	8			11	21		1		20
Разом за змістовим модулем 5		45	10	14			21	44	1	1		42
Усього годин		240	75	75			90	240	6	6		228

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	5
2	Грошовий обіг і грошові потоки	5
3	Грошовий ринок	5
4	Грошові системи	5
5	Інфляція та грошові реформи	5
6	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	5
7	Фінансові посередники грошового ринку	5
8	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	10
9	Кредит у ринковій економіці	10
10	Етапи кредитного процесу	5
11	Валютний ринок та валютні системи	5
12	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	10

Всього годин	75
--------------	----

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	5
2	Грошовий обіг і грошові потоки	5
3	Грошовий ринок	5
4	Грошові системи	5
5	Інфляція та грошові реформи	5
6	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	5
7	Фінансові посередники грошового ринку	5
8	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	10
9	Кредит у ринковій економіці	10
10	Етапи кредитного процесу	5
11	Валютний ринок та валютні системи	5
12	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	10
Всього годин		75

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	6
2	Грошовий обіг і грошові потоки	6
3	Грошовий ринок	6
4	Грошові системи	6
5	Інфляція та грошові реформи	6
6	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	6
7	Фінансові посередники грошового ринку	6
8	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	12
9	Кредит у ринковій економіці	12
10	Етапи кредитного процесу	6
11	Валютний ринок та валютні системи	6
12	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	12
Всього годин		90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист міні- проектів;
- самооцінювання.

7. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити)*:

- метод проблемного навчання;

- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Економічний зміст та теорії грошей		
Практична робота 1. Сутність, походження та функції грошей	ПРН03, ПРН07. В тому числі: Знати - сутність та функції таких категорій, як „гроші”, „грошовий ринок”, поняття грошового обігу, грошових потоків. Вміти- аналізувати функціонування грошового обігу, грошових потоків, грошового ринку	20
Самостійна робота 1.		5
Практична робота 2. Грошовий обіг і грошові потоки		20
Самостійна робота 2.		5
Практична робота 3. Грошовий ринок		15
Самостійна робота 3		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Теорія і практика грошового обігу і кредиту		
Практична робота 4. Грошові системи	ПРН03, ПРН07. В тому числі: Знати - сутність та функції таких категорій, як „грошові системи”, „грошові реформи”, зміст основних теорій грошей. Вміти- використовувати отримані знання для аналізу інфляційних процесів, аналізувати функціонування грошових систем.	20
Самостійна робота 4.		5
Практична робота 5. Інфляція та грошові реформи		10
Самостійна робота 5.		5
Практична робота 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм		20
Самостійна робота 6.		5
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота за 3 семестр		(M1+M2)/2*0,7 ≤ 70
Залік		30
Всього за курс		100
4 семестр		
Модуль 3. Фінансові посередники		
		-
Практична робота 2. Фінансові посередники грошового ринку	ПРН03, ПРН07. В тому числі: Знати - сутність та функції таких категорій, як „фінансові посередники”, «монетарна політика», зміст основних	30
Самостійна робота 2.		5
		-

Практична робота 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	інструментів монетарної політики, види фінансового посередництва.	30
Самостійна робота 8.	Вміти- використовувати грошово-кредитні інструменти у системі регулювання економіки України, оцінювати діяльність фінансових посередників	5
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 3		100
Модуль 4. Теорія і практика кредитування		
Практична робота 9. Кредит у ринковій економіці	ПРН03, ПРН07. В тому числі: Знати - сутність та функції таких категорій, як „кредит”, «кредитний процес, зміст основних теорій кредиту, розуміти етапи кредитного процесу. Вміти- оцінювати кредитну історію позичальника та кредитоспроможність	30
Самостійна робота 9.		5
Практична робота 10. Етапи кредитного процесу		30
Самостійна робота 10.		5
Модульна контрольна робота 4.		30
Всього за модулем 4		100
Модуль 5. Гроші і світова економіка		
Практична робота 11. Валютний ринок та валютні системи	ПРН03, ПРН07. В тому числі: Знати - сутність таких категорій, як „валютний ринок”, „валютні системи”, основні завдання діяльності МВКУ в Україні Вміти- аналізувати діяльність міжнародних валютно-кредитних установ в Україні.	30
Самостійна робота 11.		5
Практична робота 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною		30
Самостійна робота 12.		5
Модульна контрольна робота 5.		30
Всього за модулем 5		100
Навчальна робота за 4 тсеместр	(M3+M4+M5)/3*0,7 ≤ 70	
Екзамен	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	
Курсовий робота		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати

добросовісності	повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=2256>. Конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді) URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=2256>.
2. Аврамчук Л.А., Жарікова О.Б. Навчальний посібник з дисципліни "Гроші і кредит" для студентів ОС «Бакалавр» спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка». Київ: ЦП Компрінт, 2019. 440 с.
3. Аврамчук Л.А., Жарікова О.Б. Навчальний посібник (видання перероблене і доповнене) для студентів ОС «Бакалавр» спеціальностей: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка». Київ: ЦП Компрінт, 2020. 440 с.
4. Аврамчук Л.А., Жарікова О.Б. Курс лекцій з дисципліни «Гроші і кредит» для ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 051 «Економіка». Київ: ЦП Компрінт, 2020. 200 с.
5. Аврамчук Л.А. Муравський О.А. Словник-довідник економічних термінів з дисципліни «Гроші і кредит» для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», (DICTIONARY –REFERENCE BOOK OF THE ECONOMIC TERMS For subject MONEY AND CREDIT, full-time programs EL "Bachelor" (072 "banking and insurance"). Київ: ЦП «Компрінт».2021.40с.
6. Жарікова О.Б., Файчук О.В. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів ОС «Бакалавр» з дисципліни «Фінанси, гроші і кредит» спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: ТОВ «Компрінт», 2023. 60 с.
7. Жарікова О.Б., Костюк В.А. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Фінанси, гроші і кредит» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» (ОП «Менеджмент»). Київ: ТОВ «Компрінт», 2024. 60 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Аврамчук Л.А., Костюк В.А. Управління депозитним портфелем банківських установ: монографія. К.:ЦП. Компрінт, 2022.165с.
2. Аврамчук Л., Незенко Є.Дистанційне банківське обслуговування клієнтів в сучасних умовах. VIII International Scientific and Theoretical Conference «The current state of development of world science: characteristics and features» .01.11.2024, Лісабон, Португалія. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/01.11.2024>.
3. Аврамчук Л.А., Моргун А.С. Підходи до визначення ефективності депозитної політики банку. Напрями та сучасний розвиток міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти. Запоріжжя: Класичний приватний університет. 2020. С.97-100.
4. Аврамчук Л.А., Веремій Я.С. Необхідність управління кредитним портфелем банку. *INTERNATIONAL FORUM: PROBLEMS AND SCIENTIFIC SOLUTIONS*. 2020.№ 10. С.4-10. *InterConf*, (10). 6-8 БЕРЕЗНЯ, 2020, МЕЛЬБУРН, АВСТРАЛІЯ.
5. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях : навч. посібник/ за ред. Б. П. Луціва. Тернопіль : Карт-бланш, 2020. 225 с.
6. Коваленко Д.І., Венгер В.В.Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: Навч.посібник. К.:Центр учбової літератури, 2021.578с.
7. Мірошник Р. О., Кухта І. В. Діджиталізація банківської системи України в сучасних умовах. Економіка та суспільство. 2023. № 49. С. 1–5.

8. Процик Я.І., Дуброва Н.П. Управління прибутком комерційного банку в сучасних умовах. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2023. №21. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/2023/21/>
9. Avramchuk Lidiia, Muravskyi Oleksii. CURRENT TRENDS IN THE BANKING CREDIT MARKET OF UKRAINE (2021) / Scientific Collection «InterConf», (75): with the Proceedings of the 2 nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Trends and Trends in the Context of Globalization», 29-37. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.09.2021.004>
10. Avramchuk, L. (2022). Current trends in the banking credit market of Ukraine. The Journal of National Institute of Statistics "Revista Romana de Statistica Supliment". Romanian Statistical Review-Supliment, 10, 80-86. URL :<https://www.revistadestatistica.ro/supliment>
11. 3. Avramchuk L. (2022). Mortgage lending on the financial market of Ukraine. In International Scientific-Practical Conference "Economic growth in the conditions of globalization" XVIth edition. Chisinau, Republic of Moldova: Institute National Economic Research. (pp. 381-389). DOI:doi: <https://10.36004/nier.cecg.II.2022.16>
12. Avramchuk L., Muravsky O. Dictionary-reference book of the economic terms for subject money and credit. Kyiv: НУБіП України, 2021. 240с.
13. Dziamulych, M., Krupka, I., Petyk, V., Zaplatynskyi, M., Korobchuk, T., Synenko, V., Avramchuk, L. (2023). Operational efficiency of Ukraine's banking system during the war. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research, 13(1), 164-168 URL :<http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130132/PDF/130132.pdf>
14. Shmatkovska, T., Talakh, V., Talakh, T., Avramchuk, L., Agres, O., Kolodiy, A., Kolodii, I., Sadovska, I. (2024). Analysis of the dynamics of employment and economic activity of the rural population of Ukraine: a case study of Ukraine. Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering In Agriculture And Rural Development", vol. 24(3), 803-807
15. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
17. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
18. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
19. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua>
20. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про банки і банківську діяльність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>